

Witam 😊

## PRACA DOMOWA NR 2 (16-20.11.2020)

### UWAGA!

Odpowiedzi na polecenia proszę zapisać w zeszycie, na kartach lub w postaci tekstu w programie word. Proszę je odesłać na mój adres e-mail: [tampor@wp.pl](mailto:tampor@wp.pl) lub przez komunikator Messenger do **20 LISTOPADA 2020 r.** w postaci zdjęć (screenów) lub pliku tekstowego.

Proszę wykonać następujące polecenia z podręcznika „To się czyta! 2” Anny Klimowicz i Joanny Ginter:

### Temat I: „Uczucia i przeżycia w wieku dorastania”

#### 1. Odpowiedz pisemnie na pytania:

Jakie uczucia pojawiają się w Twoim życiu? Które z nich lubisz, a które są trudne? Podaj przykłady sytuacji, które wzbudzają w Tobie radość, złość, strach i współczucie.

2. Znajdź w różnych źródłach informacji definicje słów: **hejt**, **narracja pierwszoosobowa**.

3. Przeczytaj fragmenty tekstu Jordi Sierra i Fabra „Krzyk” (strony 50-51, podręcznik), a następnie wykonaj polecenia pod tekstem 1-6. \* Pytanie nr 7 – dla chętnych.



## NA POZĄTEK

Jakie uczucia pojawiają się w Twoim życiu? Które z nich lubisz, a które są trudne?



Jordi [czyt.: dżordi] Sierra i Fabra

## Krzyk (fragmenty)

Wściekłość.

Jestem wściekła.

Mówią mi, że to taki wiek, że przechodzę okres dojrzewania i nie wiem, co się ze mną dzieje. Mówią, że to moje najlepsze lata i któregoś dnia mimo wszystko będę je bardzo miło wspominać. Mówią, że najgorsze w okresie dojrzewania jest to, że tak szybko przemija i że przeminie, zanim się obejrzę, a wtedy... no właśnie, wtedy już przeminie i będę za nim tęsknić. [...]

Niestety, nic a nic mnie to nie obchodzi. Boli mnie tu i teraz, a co będzie jutro... będzie jutro. [...] Naprawdę zwisa mi i powiewa obietnica lepszego jutra, pełnego pięknych wspomnień. Mam dość okresu dojrzewania, dość złego nastroju, który nie wiadomo skąd się bierze. Mam dość tego, że chce mi się płakać i krzyczeć, i kochać, i tyle innych rzeczy, z niewiadomej przyczyny i w niewiadomym celu, jakby w mojej głowie tkwiła czarna dziura, przez którą ucieka energia.

Ciekawa sprawa z tym gładzeniem o okresie dojrzewania czy, jak się mówi, pokwitania. Kto w ogóle wpadł na tak nietrafione określenie? Wcale nie brzmi głupio! Po-kwi-ta-nie! Przywodzi na myśl sielankę, ale pod spodem czai się katastrofa. Niezła przykrywka. Nienawidzę okresu dojrzewania.

Muszę coś zrobić. Muszę coś zrobić. Muszę coś zrobić. I nie robię nic. A jeśli nic nie zrobię?

Chrzanić dojrzewanie! Co za nudziarstwo!

Mimo wszystko widzę jednak, jak bardzo się zmieniłam. Wiem, że jestem wściekła. Tyle właśnie wiem i tylko to się liczy, tylko to mnie obchodzi. Silny gniew, który mnie dławi, rządzi mną i sprawia, że jestem taka, jaka jestem, z tą miną, pozą, udręczeniem. Najlepsze lata życia nie powinny boleć tak bardzo, więc to niemożliwe, żebym przeżywała je właśnie teraz.

A co do tego, że szybko mijają... Mnie wydaje się raczej, że od wieków tkwię w jednym punkcie, odrętwiała, bez ruchu. To samo każdego dnia, tygodnia



czy miesiąca. [...] Nauka, codzienne awantury, zły nastrój, „zobaczymy, co powiesz jutro”, „jeśli stale będziesz robiła taką minę...”, „no, powiedz coś”, „ucz się, ucz”... Wszystko obraca się przeciwko człowiekowi. Przeciwko mnie. Wszystko. A co znaczy „wszystko”? No, wszystko. Właśnie to: wszystko.

A co z tym, czego ja chcę? JA. Nie oni. JA. Co jeśli chcę żyć, pisać, śpiewać, podróżować, kochać i być kochaną... Chcę zdobyć świat, i to teraz. Czekanie mnie nie interesuje. „Trzeba swoje przecierpieć i zapracować na sukces”, „na wszystko przyjdzie pora”, „teraz powinnaś się uspokoić i budować podstawy na przyszłość; kiedy dorośniesz, będziesz robić, co ci się żywnie podoba”. W nosie mam te utarte zwroty. To i powagę dorosłych, która...

Oni też mnie wkurzają.

Kocham ich, ale... uf! Chcę powiedzieć, że... hmm, nie wiem, czy dość jasno się wyrażam. Chyba nie. Byłoby łatwiej, gdybym potrafiła to wyjaśnić. Tak czy inaczej, wiem, jak się czuję, i kropka.

A czuję się osamotniona, wściekła, rozgorączkowana.

O co chodzi? O CO CHODZI?

Przełożyła Karolina Dąbrowska

## PO PRZECZYTANIU

### 🕒 Ukryte w tekście

1. Kto wypowiada się w zamieszczonym tekście? W jakim jest okresie życia?
2. Jakie pragnienia i marzenia ma osoba opowiadająca?
3. Jakie uczucia opisuje narratorka? Które z nich jest najsilniejsze i dlaczego?
4. Co najbardziej męczy autorkę wyznań?
5. Kogo ma na myśli dziewczyna, gdy pisze *oni*? Czyje zwroty przytacza i nazywa utartymi? Dlaczego wypowiedzi tych osób tak ją poruszają?
6. Wyjaśnij, jak rozumiesz fragment: *Po-kwi-ta-nie! Przywodzi na myśl sielankę, ale pod spodem czai się katastrofa.*

### 🌿 Język i styl

- \*7. Jak pisarz oddał uczucia i chaos myśli nastolatki? Zwróć uwagę na typ narracji, słownictwo w opisach przeżyć oraz budowę zdań.

### 👂 Twoim zdaniem

8. Co może pomóc dorastającemu człowiekowi w poradzeniu sobie z trudnymi, pełnymi napięcia przeżyciami?

### 🗨️ Twoja wypowiedź

9. Wybierz ze swojego życia szczególnie emocjonujący dzień. Stwórz w zeszycie wpis z pamiętnika – opisz ten dzień oraz związane z nim myśli i uczucia.

## Temat II: „Smutek w wierszu Adama Mickiewicza”

1. Przypomnij sobie informacje o epoce ROMANTYZMU w Europie i w Polsce. Wykorzystaj następujące linki:

- <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/romantyzm;4019658.html>
- <https://www.szkolnictwo.pl/szukaj,Romantyzm>

2. Przeczytaj informacje o życiu i twórczości Adama Mickiewicza. Skorzystaj z linków:

- <https://culture.pl/pl/tworca/adam-mickiewicz>
- <https://wiadomosci.onet.pl/adam-mickiewicz>

3. Odpowiedz pisemnie na pytanie:

Co może czuć człowiek, kiedy wspomina wcześniejsze okresy swojego życia i minione wydarzenia?

4. Przepisz do zeszytu informacje o utworze „Połąły się łyzy me czyste, rżęsisie...” (szare pole, strona 54, podręcznik) i ważną wiadomość o **anaforze** (strona 55, podręcznik), a następnie wykonaj pisemnie polecenia 1-2, 4-5. \*Pytanie nr 6 – dla chętnych.

### Adam Mickiewicz



**Tutaj możesz posłuchać recytacji wiersza:**

<https://www.youtube.com/watch?v=oWU1isSStlg&app=desktop>

# Wiersz-płacz

Smutek w wierszu Adama Mickiewicza

## NA POCZĄTEK

Co może czuć człowiek, kiedy wspomina wcześniejsze okresy swojego życia i minione wydarzenia?

## OUTWORZE

[*Polaty się łzy me czyste, rzęsiste...*] to jeden z kilku wierszy Adama Mickiewicza zaliczanych do tzw. liryków lozańskich. Poeta napisał je w latach 1839–1840 podczas pobytu w szwajcarskim mieście Lozanna, gdzie zajmował stanowisko profesora literatury łacińskiej w miejscowej Akademii. Utwory zostały opublikowane dopiero po śmierci autora. W wierszach lozańskich twórca silniej niż dotychczas skupia się na życiu pojedynczego człowieka, ukazuje jego rozrachunki z przeszłością, nasycone smutkiem i samotnością. Pojawiają się w nich także sny i przecucia rzeczywistości pozazmysłowej.

Liryki powstałe w Lozannie znacznie różnią się od wcześniejszej twórczości Adama Mickiewicza i są nowatorskie w formie: charakteryzują się skrótowością, oszczędnością słów, nie zawierają rozbudowanych opisów ani bogatych środków poetyckich. [*Polaty się łzy me czyste, rzęsiste...*] to wiersz, który składa się tylko z jednego zdania wyrażającego wielki żal za tym, co nigdy się nie powtórzy, zawierającego pełne gorczy podsumowanie dotychczasowych przeżyć.

Więcej o romantyzmie i literaturze romantycznej → s. 160–161



LEKTURA  
OBOWIĄZKOWA

ROMANTYZM

Adam Mickiewicz

## [*Polaty się łzy me czyste, rzęsiste...*]

Placz [ *Polaty się łzy me czyste, rzęsiste,*  
Wspomnienia [ *Na me dzieciństwo sielskie, anielskie,*  
[ *Na moją młodość górną i durną<sup>1</sup>,*  
[ *Na mój wiek męski, wiek klęski;*  
Placz [ *Polaty się łzy me czyste, rzęsiste.*

<sup>1</sup> Durny - tu: zuchwały, dumny, a także nierozsądny, lekkomyślny



## WAŻNA WIADOMOŚĆ


Anafora to powtórzenie tego samego wyrazu lub grupy wyrazów na początku następujących po sobie części wypowiedzi, np. zdań, wersów lub zwrotek.

Przykład anafory:

*Mówią, że to moje najlepsze lata i któregoś dnia mimo wszystko będę je bardzo miło wspominać.  
Mówią, że najgorsze w okresie dojrzewania jest to, że tak szybko przemija i że przeminie, zanim się obejrzę, a wtedy...*

Jordi Sierra i Fabra, Krzyk


## PO PRZECZYTANIU

 **Ukryte w tekście**


1. Co jest przyczyną płaczu podmiotu lirycznego?
2. Który okres życia podmiot liryczny ocenia jako najbardziej szczęśliwy?
3. Na podstawie wiersza przyporządkuj podane określenia do kolejnych etapów życia: dzieciństwa, młodości, dorosłości. Zadanie wykonaj w zeszycie.

*beztroska, wzniosłe ideały, nadzieja, gorzkie doświadczenia,  
żał, niewinność, zuchwałość, utrata złudzeń, pogodny nastrój,  
porażki, rozczarowanie, cierpienie, radość, bezpieczeństwo, swojskość,  
pewność siebie, poczucie klęski*


4. Jak sądzisz, na jakim etapie życia znajduje się podmiot liryczny? Uzasadnij swoją opinię.
5. Jaką wymowę ma wiersz – optymistyczną czy pesymistyczną? Dlaczego?
- \*6. Julian Przyboś, polski dwudziestowieczny poeta, nazwał utwór [*Polaty się łzy me czyste, rzęsiste...*] wierszem-płaczem. Jak myślisz, z jakich powodów? Zwróć uwagę zarówno na treść utworu, jak i na jego formę.

 **Język i styl**

7. Wskaż w każdym wersie utworu rymujące się wyrazy. Jak zastosowanie przez poetę takiego rozwiązania wpływa na rytm wiersza oraz na jego odbiór?
8. Jak sądzisz, dlaczego poeta powtórzył ten sam wers na początku i na końcu wiersza? Co chciał dzięki temu podkreślić?

 **Twoim zdaniem**

9. Z kim warto porozmawiać, do kogo się zwrócić, kiedy człowieka ogarnia wielki, bezbrzeżny smutek?

 **Tvoja wypowiedź**

10. Czy wiersz [*Polaty się łzy me czyste, rzęsiste...*] jest utworem uniwersalnym, opisującym doświadczenie łączące wielu ludzi? Uzasadnij swoją opinię w kilku zdaniach. Zadanie wykonaj w zeszycie.

Liryki powstałe w...  
Mickiewicza i są nowatorskie w formie: charakter...  
słów, nie zawierają rozbudowanych opisów ani bogatych środków poetyckich.  
[Polały się łzy me czyste, rześiste...] to wiersz, który składa się tylko z jednego zdania wyraża-  
jącego wielki żal za tym, co nigdy się nie powtórzy, zawierającego pełne gorzkości podsumo-  
wanie dotychczasowych przeżyć.  
Więcej o romantyzmie i literaturze romantycznej → s. 160-161



LEKTURA  
OBOWIĄZKOWA  
ROMANTYZM

Adam Mickiewicz

## [Polały się łzy me czyste, rześiste...]

Płacz [ Polały się łzy me czyste, rześiste,  
Wspomnienia [ Na me dzieciństwo sielskie, anielskie,  
Na moją młodość górną i durną<sup>1</sup>,  
Na mój wiek męski, wiek klęski;  
Płacz [ Polały się łzy me czyste, rześiste.

<sup>1</sup> Durny - tu: zuchwały, dumny,  
a także nierozsądny, lekkomyślny

Dziękuję 😊 Monika Tomporek